kwartaalblad van de Vereniging Dorpsbelang Hees | losse nummers €2,50 | jaargang 16 | December 2007

de stenen bank

In deze Stenen Bank...

De gemeente geeft en de gemeente neemt! Werkt wethouder-A (Jan van der Meer) eigenhandig mee aan groei van Park West, zorgt wethouder-B (Paul Depla) tegelijkertijd voor een hele hoop meer steen in datzelfde groene park, ons park! U leest het in dit decembernummer. Verder aandacht voor: een stoere Heese jeugd, Rooibos(thee), plannen van het Jozefklooster, scouting 75 jaar en nog veel meer. En noteert u vast de nieuwjaarsreceptie in onze buurt: Op 11 januari in de Petruskerk, vanaf 19.00 uur. Wij begroeten u daar graag. De redactie wenst u nu alvast een goed en gezond 2008!

Wethouder Jan van der Meer (l) en Toon van den Berg

Door: Mieke Welschen

Rooibosje geopend

Op een gure novembervrijdag werd in Park West het Rooibosje geopend, naast de voetbalvelden bij Overal langs de Breed-kassen. Tussen de buien door ging een fors aantal ontheemde planten de grond in: inburgeren in Park West heet dat. In de modder sprak Toon van den Berg, voorzitter van de werkgroep Park West van onze vereniging, tot de stoere tuiniers en gelegenheidstuinder wethouder Jan van der Meer en z'n ambtenaren: *'Cor van der Donk, een van de leden van de Werkgroep Park West, kwam met 't idee, om een inplantstrook te realiseren, waarin bewoners hun overtollige planten, struiken en bomen kunnen planten. Met betrokken ambtenaren is dat idee hier uitgewerkt. Het is een uniek experiment, met als doel dat er een kleurrijk en gevarieerd bosje ontstaat. In de toekomst mogen er wellicht, in overleg, planten uitgehaald worden om te worden herplant in eigen tuin. Vandaar de naam Rooibosje'.* Toon bedankte vervolgens de aanwezigen en nodigde hen uit voor een toepasselijk kopje rooibosthee of warme choco bij Overal.

In de toekomst wordt dus overwogen om van het ROOIBOSJE een RUILBOSJE voor de wijkbewoners te maken. In het voorjaar en najaar, komt er dan ook een uitplant middag. Dan kunnen mensen naar hartelust putten uit het Rooibosje en de planten in eigen tuin weer een nieuw leven gunnen. Zo voorkomen we dat overtollig tuingoed naar de DAR gaat en bevorderen we eigenlijk ook nog duurzaam tuinieren.

Naar een Heese theetuin?

Groen moet je doen! is het motto van wethouder Jan van der Meer, die het Park West stimuleert en graag ziet ontwikkelen tot een soort Millinger Theetuin; een groene oase, maar dan ín de stad. Park West is interactief, met een bewonersplatform. In dat platform, geleid door de gemeentelijke projectgroep, werd een gemêleerd gezelschap aan bewoners betrokken. Er is in de ontwikkeling en inrichting vooral het accent gelegd op variatie en gebruiksmogelijkheden

van het park door iedereen en voor iedereen. Zo kunnen we het Park nu beschouwen als een ketting met allerlei pareltjes: er is een speelkasteel en een grote speeltuin; er zijn jeu de boules banen; sportvelden; volkstuinen en wildere meer ecologisch verantwoorde delen; HUP's en paddenpoel.Verder een mooie integratie van een aantal oude villa's tussen het groen, dat is opengesteld via wandelroutes. En er zijn kassen en een groot aantal dierenweides. Het park huisvest talloze bomen en struiken en ook paarden, herten, ezels, geiten en schapen. Er is afwisseling tussen dicht begroeide gebiedjes en open weides om te spelen en in de zomer lekker te verpozen. Het park leeft, mogen we wel zeggen: werknemers van de talloze bedrijven maken er hun lunchwandeling; volkstuinders werken in hun tuintjes; kinderen spelen volop en veel meer dan voorheen in de speeltuin en het kasteel. Er wordt gelummeld en gehangen en gesport en vooral veel met honden gewandeld. Er is al tweemaal een concert georganiseerd en af en toe wordt er ge-jeu-de-bouled...

Soms lijkt het een beetje of mensen toch nog niet beseffen dat dit Park van de wijk, van onszelf is: dat wij er mede de verantwoordelijkheid voor dragen dat het ons park blijft en dat iedereen er kan genieten.
De Werkgroep Park West heeft het park in elk geval van harte geadopteerd: vier maal per jaar organiseert de werkgroep een dag met bewoners, om de gemeente te helpen bij het opknappen en onderhouden van speciale plekken in het Park. Het regulier onderhoud wordt door de gemeente , afdeling beheer, in overleg met de werkgroep gedaan. Maar deze speciale middagen dienen zeker ook een ander doel: daardoor voelen bewoners zich (nog) meer betrokken bij het Park en nemen ze (nog) meer verantwoordelijkheid voor het park, hun park.

NIM: Maatschappelijk werk in Hees en Heseveld

Maatschappelijk werker Aziza Baabbi met een cliënt

In Hees en Heseveld is voortaan een maatschappelijk werker beschikbaar voor gratis hulp, informatie en advies in Wijkcentrum De Heseweide, Danielsplein 3. Daar kunt u zonder afspraak naar het open spreekuur, elke werkdag 's ochtends van 9 tot 10:30 uur. Op afspraak kan men ook terecht bij de huisartsen, zoals in Huisartsenpraktijk Hellenthal, Dennenstraat 106 en in Medische Centrum Oud West aan de Marialaan 250 / 350.

Voor een afspraak in uw buurt belt u 024 32 32 751 of u mailt naar **aanmelding@nim.nl.** U vindt de maatschappelijk werker nu dus op plaatsen waar al andere diensten zijn, zoals bij de huisarts of in het wijkcentrum. Het bureau van NIM Maatschappelijk Werk aan de Molenweg is gesloten.
Op **www.nim.nl** vindt u meer open spreekuurtijden in Nijmegen waar u zonder afspraak terecht kunt.
Als u kinderen heeft op een van de basisscholen, kunt u ook bij de schoolmaatschappelijk werker terecht.

Welke vragen?

U kunt bij de maatschappelijk werker terecht voor vele vragen. Bijvoorbeeld over de opvoeding van uw kinderen, over relaties, de verwerking van het verlies van een dierbare of bij eenzaamheid. Maar ook voor praktische vragen over regelingen of formulieren is de maatschappelijk werker beschikbaar. Men ondersteunt u bij het zoeken van een oplossing die bij u past. Of men helpt u beter te leren omgaan met de problemen die u in uw leven tegenkomt. Iedereen krijgt wel eens te maken met iets waarvoor hulp, informatie of advies nodig is. De maatschappelijk werker is er voor u! U bent daarom van harte welkom bij NIM Maatschappelijk Werk.

75 jaar scouting Albertus in Hees

Door: Louis Moons

Op 10 november vierde Scouting Albertus haar 75-jarig bestaan in haar honk aan de Dennenstraat. Het oorspronkelijke hoofdkwartier was in het koetshuis 'De 2 paarden' bij de familie Brouwers op de Graafseweg tegenover het tankstation. De twaalf eerste welpen begonnen in 1932 in het gymlokaal van de jongensschool in de Dorpsstraat Neerbosch. Begin jaren '50 verhuisden ze naar een nissenhut in de Dennenstraat. Dit gebouw van ijzeren golfplaten is nog steeds in gebruik. Het werd 1944/45 door de geallieerde bevrijders achtergelaten en geschonken aan Albertus. De stam met voortrekkers had in 1945 van de pastoor aan de Dennenstraat het grote kippenhok gekregen. Deze gezellige ruimte kreeg de naam 'Op Stok' en elke voortrekker had er z'n zelfgebouwde stoel van boomstammen. Het kippenhok verdween door uitbreiding van het kerkhof. In 1958 werd het nieuwe hoofdkwartier in de Dennenstraat 113 geopend op het terrein achter voormalig café De Zon. Deze blokhut is met hulp van giften en sponsors gebouwd. Scouting Albertus heeft op deze locatie plannen voor een nieuw hoofdkwartier waarin alle afdelingen een plek krijgen. Zie de foto's uit het rijke verleden.

Verkenners Zomerkamp 1939 in Son bij Eindhoven
Staande voorste rij: Vaandrig Sjaak Brouwers, Herman Hoek, Willy van Elferen, Jan Toonen, Ton Las, Ad van Berkel, Jan Meyer, Toon Snippert, Eugène Brouwers, Jan Ruhl, Harrie vd Veerdonk, Tiny van Berkel, Leo van Gemert, Henk Stapper
Staande achterste rij: Piet Stapper, onbekend, Jo Prinsen, onbekend, vaandrig Jan Huybers, Gerard van Elferen, Nol Hilgers, hopman Gerard Brouwers, Theo Brouwers, Jo Prinsen, onbekend, onbekend, Toon Willems, aalmoezenier Van Rijn, Theo Leenders
(Voorste rij zittend 8 verkenners uit Son).

Stafleden Albertus 1947 voor stamlokaal 'Op stok'
Staande achterste rij: Jet van Lith (baloe), Toos Burgers (baghera), Ria Meyboom, aalmoezenier Van Dieren, Louis Lelieveld.
Midden: Gerard Brouwers (hopman).
Gehurkt: Eugène van Rijckevorsel, onbekend, Gerard van Haeren, Dora Brouwers (raksha).
Voorgrond: Mies van Haeren (akela)

Kassencomplex en discussie in de Gemeenteraad

Door: Jan Brauer

Midden november werd Hees overvallen door een voorstel van wethouder Depla aan de raad over het bekende kassencomplex aan de Wolfkuilseweg. De Raad had B en W een jaar geleden opdracht gegeven om te kijken hoe dit gebied van de eigenaar kon worden gekocht en toegewezen aan Park West. Het nieuwe voostel komt er kortweg op neer dat grond aan het park wordt toegevoegd, in ruil voor de toestemming aan de huidige eigenaar voor bouw van een appartementencomplex (15 stuks) en twee woningen aan de Oscar Carré straat. Dat voorstel druist in tegen de opdracht van de Raad: niet –bouwen in Park West. Op 21 november reageerde de vereniging in het Stadhuis op de inspraakavond en gaf haar mening.

Bestuurlid Ton van Seters vertelde de raadsleden eerst iets over de voorgeschiedenis: *'In 1991/1992 bood de toenmalige eigenaar van de kassen, het kassencomplex te koop aan aan de Gemeente, voor huizenbouw. Hij stopte met zijn kwekerij-activiteiten. In 1990 is de nota "Structuurvisie Nijmegen" geschreven. In 1993 is deze nota door de Gemeenteraad bekrachtigd en tot op heden is de nota nog steeds van kracht. Daarin staat in elk geval voor het gebied van de Kassen aan de Wolfskuilseweg, de bestemming groen, recreatie. Ook in het meest recente bestemmingsplan Hees is de bestemming, die op het gebied ligt, groen/kwekerij; onder de uitdrukkelijke bepaling dat de bestemming bij opheffen van de bedrijvigheid, onmiddellijk zou worden teruggebracht tot groen/recreatie.*

Ondertussen is er in goede samenwerking tussen bewoners en gemeente eindelijk een realisatie van het middengedeelte van Park West tot stand gebracht. De openstaande kwestie bleef al die tijd het kassencomplex en is dat nog steeds. In het Raadsvoorstel van 19 juli 2005, betreffende bebouwing van het Dominicus-terrein, staat dat een bedrag van 500.000 Euro is opgenomen in de planexploitatie Park West. Het zou hierdoor bijvoorbeeld mogelijk worden om het Kassencomplex te kopen, waarna het gesloopt zou kunnen worden en het terrein toegevoegd kon worden aan Park West .In de Raadsvergadering van 14 september 2005 is Uw Raad met dit voorstel akkoord gegaan.

In de Park West Nieuwsbrief nummer 1, van november 2006, schrijft wethouder Van der Meer: "Groen moet je doen!" en dat Park West moet gaan dienen als groene buffer tussen industrie en woonwijken. In de Zondagskrant van 25 februari van 2007, staat onder de titel "Nijmegen de groenste stad.", dat het B&W heeft besloten om de groene allure van de stad en zijn omgeving, te versterken. Ook hier wordt Park West als troef benoemd. Ondertussen houdt de gemeente de werkgroep Park West zoet door kleine zaken, zoals het nog onlangs ingerichte ROOIBOSJE. Een schattig initiatief, waar zelfs de wethouder "Groen moet je Doen" Jan van der Meer zich betrokken toonde. Wij weten nu waarom ons zoveel wordt gegund! Achter onze rug om komen de konijnen uit de hoed: het onderhavige voorstel tovert het Park in een klap af en klaar. Door er een appartementencomplex en een aantal woningen in te zetten, hoeft de Gemeente dat parkgebied van ruim 5000 m2 niet aan te leggen.'

Alternatief: onteigenen

Toon van den Berg, voorzitter Werkgroep Park West ging vervolgens dieper in op het voorstel

In de vergadering van Uw commissie, van 20 december 2006, heeft Uw Raad het Raadsvoorstel voor aankoop van de Kassen voorlopig afgewezen, omdat de huidige eigenaar alleen wilde verkopen, als hem daar woningbouw werd toegestaan. Het College legt nu een nieuw voorstel aan Uw Raad voor. De Vereniging adviseert om te kiezen voor scenario 2: de onteigeningsprocedure te starten, om het gehele complex te kunnen toevoegen aan Park West.

Immers, dit Raadsvoorstel impliceert niet slechts de bouw van een paar woningen, maar ook nog van een appartementencomplex. Dat gaat natuurlijk in tegen de opdracht die vanuit de Raadscommissie een jaar geleden werd gegeven aan het college: NIET BOUWEN op het gebied, maar toevoegen aan Park West. Nog een paar kritische opmerkingen.
- Waarom staat er in het voorstel niets over een bestemmingsplanwijziging, die immers nodig is om te bouwen in het Park?
- Waarom niets over verkeer en parkeren , terwijl er toch een toegangsweg moet komen voor het appartementencomplex?.
- Waarom geen woord over twee extra woningen aan de Oscar Carréstraat plus toegangsweg vanuit die straat? We moesten die woningen zelf ontdekken met een vergrootglas op het minuscule prentje bij het voorstel?

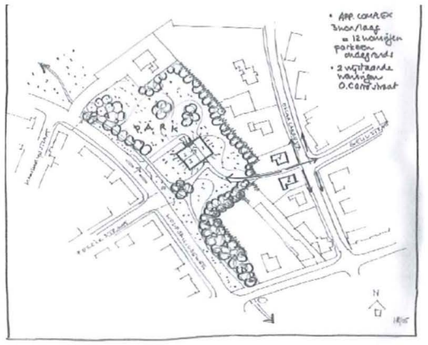

Tot op heden is constructief overleg tussen de ambtelijke staf en vertegenwoordigers van de wijk en de Vereniging Dorpsbelang Hees over de vele aspecten op gebied van verkeer, milieu, ruimtelijke ordening, bouw- en bestemmingsplannen. Waarom werd het veel besproken en van wezenlijk belang zijnde kassencomplex helemaal buiten het overleg met Dorpsbelang Hees gehouden? Welk een verrassing! En mag er nu van het College plotseling een appartementencomplex gebouwd worden van vier lagen?

De Vereniging voelt zich dus overvallen. Ondanks vele malen navragen, viel pas vier dagen geleden dit voorstel in de bus. Zo kunnen wij onze betrokken medebewoners niet op de hoogte stellen en wordt hen wederom inspraak ontzegd. Wij voelen ons zeer gefrustreerd over de inhoud van het voorstel, met name over de keuze van het college voor scenario 3 en ten slotte ook nog over de handelwijze van het college, buiten de werkgroep Park West om en buiten de vereniging Dorpsbelang Hees om. Wij hopen dat de Raadscommissie een keuze maakt voor Groen en Park:

Nijmegen- West en Hees verdienen een groene buffer tussen wonen en industrie en wonen en de nieuwe stadsbrug.

Hoe het debat gaat aflopen weten nog niet. Tijdens het raadsoverleg werd duidelijk dat een grote meerderheid van de raad het niet eens is met het voorstel van B&W. Een voorstel voor een amendement voor scenario 2 (onteigening) heeft op dit moment de steun van de meerderheid van de raad. Alleen een kleine fractie steunde de wethouder volledig. Het raadsvoorstel zal nu op 12 december a.s. in de raad besproken worden. We wachten af.

Theeplantage in Hees?

Wandelen in Hees kan soms rare ontdekkingen opleveren. Wist u bijvoorbeeld dat er achter het volkstuinencomplex op het Achterveld – ja, het is wel een uithoek van Park West – het begin van een theeplantage is te vinden? Een theeplantage??? Ja, volgens het bord dat erbij staat, verbouwen ze in dat bed van 2 bij 15 meter alleen maar Rooibos; meer courante soorten als Ceylon en Earl Grey zoek je er tevergeefs. Wat in verwarring hebben we toen maar de werkgroep Park West van onze vereniging gebeld. Die heeft ons intussen laten weten dat de nieuwe aanplant geen thee bevat en ook niet gerooid mag worden. Wie planten, struiken of jonge boompjes overheeft, kan ze daar neerzetten, eigenlijk is het dus een soort 'opvangbos'. Als die aanplant nu flink wat langer en breder wordt en dat bosje zich goed ontwikkelt, beschikken we over enige jaren over een hoge, 'natuurlijke' buffer tussen Hees en het verkeer van de tweede stadsbrug. Is 'Bufferbos' niet een beter idee?

Henk Termeer

De wereld in het Sint Jozefklooster

Door: Henk Termeer

Je rijdt er honderd keer voorbij en gaandeweg ontstaat er in je hoofd een beeld. Dat massieve klooster aan de Kerkstraat met zijn groene piektoren oogt imposant aan de buitenkant. Wat zit er achter de gevel? De open dag op Zaterdag 20 oktober maakte het mogelijk binnen te kijken en ook over de toekomstplannen te horen.

Het is een bejaardenhuis voor oude religieuzen, dat weet je. Maar er staan nooit veel auto's en 's avonds brandt er maar hier en daar licht. Dan zijn er vast niet veel bewoners meer; het staat waarschijnlijk half leeg. En in die gigantische tuin achter het klooster zie je door het hek vanaf de buitenkant vooral de kleine grafveldjes en maar af en toe een enkele wandelaar.
Gelukkig dat er open dagen zijn, zoals op zaterdag 20 oktober. Na een eerste nacht met vorst kom je in de stralende zonneschijn om 11 uur al verfrist bij de ingang van het klooster aan. Diverse buurtbewoners stromen toe om net als wij een kijkje te nemen aan de binnenkant van dat grote bastion. We worden vriendelijk ontvangen en krijgen koffie en cake in de aula die inmiddels al aardig is volgelopen met bewoners, verzorgers en bezoekers. De directrice van De Waalboog, mevrouw Emmy Janssen-Sengers houdt een inleiding over het klooster en de soorten zorg die men daar biedt, nu en in de toekomst. De Waalboog is een organisatie die zes jaar geleden werd opgericht en inmiddels al zes van dit soort bejaardenoorden onder haar hoede heeft. Die Waalboog is van plan om uiterlijk in 2011 een nieuwe achterbouw neer te zetten in plaats van het gebouw uit 1989 dat nu achter aan het klooster is vastgebouwd. Anders dan de te slopen achterbouw (een kort blok van vijf verdiepingen) zal de nieuwbouw ronder zijn en lager (twee verdiepingen); ze krijgt de vorm van een halve maan en loopt naar het zwembad toe een stuk langs de tuin door en telt daar drie verdiepingen. Zo moet er voldoende ruimte komen om de 78 hulpbehoevende opvolgers van de huidige 55 bewoners (34 paters, 17 zusters en 4 leken) te verzorgen en te verplegen in een vernieuwd zorgcentrum, dat aan de modernste eisen voldoet.

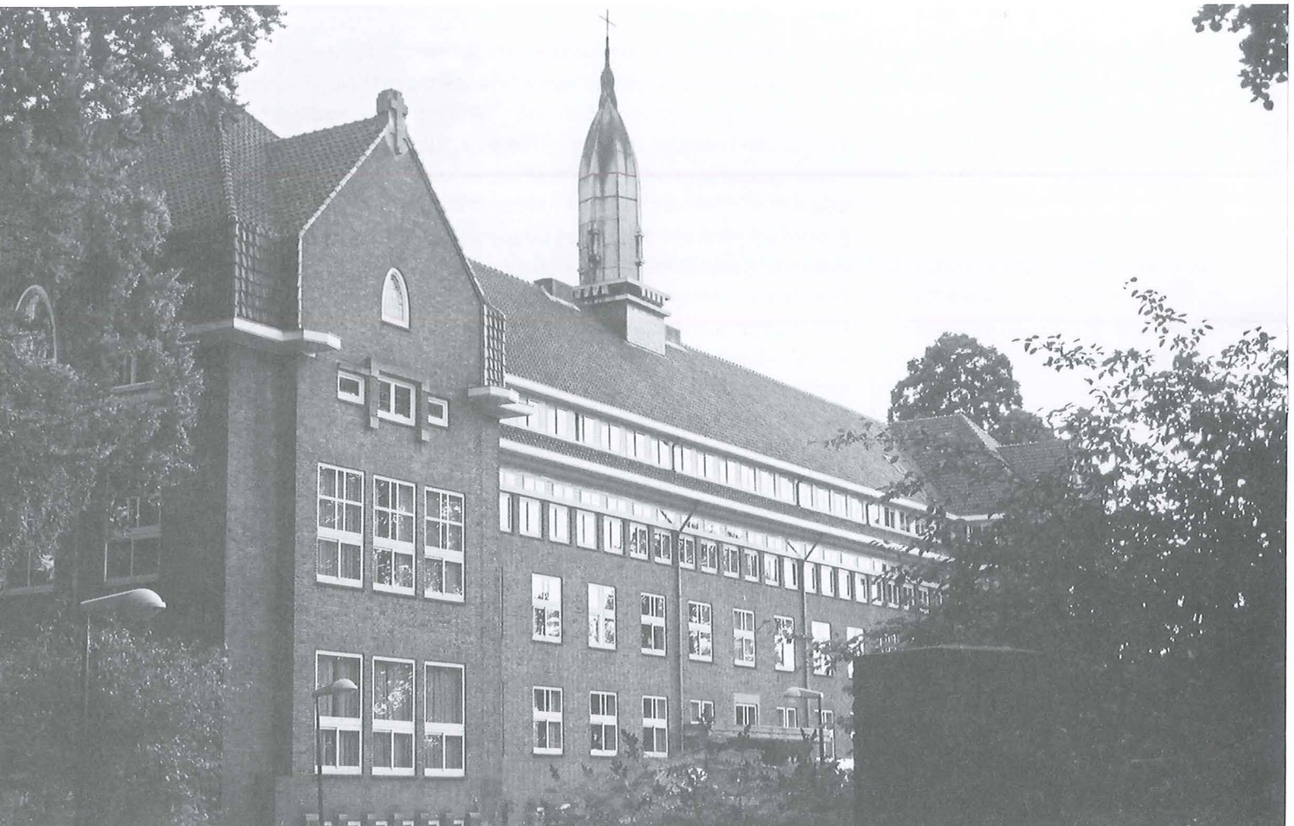

Na de inleiding begint de rondleiding waarvoor we eigenlijk kwamen. Vier groepen vertrekken vanuit de centrale hal en beginnen elk een eigen route door de vele lange gangen van het klooster en de aanbouw daarachter. In de kelder huist de grote wasserij van het klooster en verder zijn er diverse ruimten voor de fysiotherapeut, de kapper en een bibliotheek. Op de begane grond zijn de portiersloge, de aula, de fraaie kapel (met eigen orgel), de grote eetzaal, diverse verblijfs- en recreatieruimten, de behandelvertrekken en de keukens. Op de eerste en tweede verdieping van beide gebouwen wonen de meeste religieuzen in prettige kamers met een mooi uitzicht. We ontmoeten diversen van hen en ze vertellen ons over hun eerdere missiewerk o.a. in Zuid-Amerika, Indonesië en Canada. Diversen van hen onderhouden nog steeds intensief contact met bekenden uit die gebieden via internet en e-mail.

Logeren en TOP-kamers

Wie dacht dat het klooster half leeg staat vergist zich dus grondig; er zijn op dat moment maar vier kamers niet in gebruik, waaronder ook enkele zogeheten TOP-kamers (voor tijdelijke opname) op de derde verdieping en enkele logeerkamers op de vierde. Op de derde verdieping bezochten we ook nog de oude kapel, waarin nu de oude kloosterbibliotheek is gevestigd. De groene raket op het dak bleek niet bewoond te zijn, zelfs niet door een kluizenaar. Daarin hangt alleen de klok die bij elke maaltijd en elke mis wordt geluid en de bewoners oproept om aan tafel te gaan of naar de kapel.

Dé grote trots van het klooster is natuurlijk de uitgestrekte tuin of liever gezegd het park achter het complex. We gingen rond half een naar buiten de tuin in, net toen de klok begon te slaan en diverse bewoners uit de tuin naar binnen kwamen voor hun middageten. Na een rondgang door dit fraaie en goed onderhouden 'Jozefpark' met eigen kassen en grafveldjes, keerden ook wij weer terug om huiswaarts te gaan. Als we voortaan langs het Jozefklooster komen, weten we ten minste wat voor activiteiten er in dat klooster allemaal plaatsvinden en hoe men er woont en verzorgt. Het was een prettige kennismaking met de wereld in het Sint Jozefklooster.

Cultuur in de Petruskerk

et criterium van...

Cutuurmanifestatie
Zaterdag 15 en zondag 16 december, van 12.00 tot 17.00 uur.
Met Heese exposanten Ton Christ (pastels). Ans Christ (keramiek) Lucia Toby (weefwerken). Ans Holleman, Bets van Ottele en Mia van Raaij demonstreren kerstbloemsierkunst.
Verder zijn er kleine concerten.
Zaterdag *Due Gusti* (Vera Lenglet en Paul Keizers, piano: Leo Driesenaar): kerstsfeer
Jolly Valstar, Kees Vos en Roel vd Wal: romantische liedrepertoire van Schubert c.s.
Zondag Boudewijn de Pont (bas-bariton) met Frank Leurs (piano): Mozart en Dichterliebe van Schumann.

Nieuwjaarsborrel
Vrijdag 11 januari 2008, van 19.00 tot 22.00 uur.

Bach cantate
13 januari 2008 Uitvoering 19.30 uur.
In 2008 wordt elke tweede zondag van de maand (behalve juli, augustus) om 19.30 uur een cantate uitgevoerd die Bach voor die betreffende zondag schreef. Vooraf studeren de bezoekers vierstemmig het slotkoraal in. Daarna voeren solisten, koor en orkest de cantate uit met als afsluiting het door iedereen meegezongen eindkoraal. Een ware belevenis!
Op 13 januari: BWV 124 *Meinen Jesum lass' ich nicht*. Iedereen is welkom en de toegang is gratis.

De Stichting Cultuur Criterium werkt samen met Vereniging Dorpsbelang Hees en wijkberaad Petruskerk. Meer informatie: **cultuurcriterium@planet.nl** of Bert Bloo 06 511 22 155.

‘We hadden een pracht jeugd!

Door: Max Koldenhof

De bijna 80-jarige Max Koldenhof uit Hillegom stuurde ons zijn warme jeugdherinneringen aan Hees. Het ouderlijk huis aan de Kerkstraat, waar hij in 1928 werd geboren, staat er nog steeds: nota bene pal naast de stenen bank! Zijn vader had daar een grote rozenkwekerij. Max bleef er tot 1957 wonen, Twee passages uit zijn uitgebreide brief plaatsen we hier.

1946

1996

'Rozenkwekerij Koldenhof' aan de Kerkstraat, naast de Stenen Bank.

We hadden een pracht jeugd. Er was ruimte voor het houden van konijnen en kippen, ook een duiventil was opgericht. We moesten moeder helpen en de lange gang aanvegen of de kamer rollen. Of afdrogen en onder de afwas leerden we dan zingen. De voorste kamer was de mooie kamer, met een prachtige haard met mica glaasjes in de deurtjes. Die kamer gebruikte je alleen op zondag of bij een verjaardag. Dan was er de huiskamer met salamanderkacheltje. Daar kon ook hout in worden gestookt of briketten, die lagen wat langer. Dan volgde een grote zitkeuken. Hier gingen wij in de grote gootsteen in bad en toen we groter werden in de teil. Vader kwam laat binnen en zat dan nog te eten terwijl wij werden afgepoedeld Er stond een grote tafel, waar we allemaal omheen konden zitten en er was een groot fornuis met oven. Dan volgde nog een slaapkamer van onze ouders en een wc. In de slaapkamer kwamen we in de oorlog vaak 's nachts bij elkaar wanneer er vliegtuigen, de Engelse, overvlogen. Tegenover de wc was nog een kamertje waar de twee jongsten, jaren hebben doorgebracht. Daar zat ook de deur naar de kelder, nog een echte gewelfde kelder. We reden ook met de vliegende hollander en hadden stelten. En hoepelen was er ook bij. Toonen, de smid, kon wel zo'n hoepel in elkaar branden. En natuurlijk klommen we in al de fruitbomen die langs het tuinpad van mijn vader stonden. Vooral de kruideniersboom was in trek. Ook was er een stevig kloprek, waaraan we gymoefeningen deden.'s Zomers kwamen veel neven en nichten logeren, want het was fijn bij tante Adrie. Op vakantie ging je niet. Éénmaal zijn we met het gezin naar Ouwehands Dierenpark in Rhenen geweest.

Kogel door de ruit

Op 10 mei 1940 bromden de vliegtuigen om 4 uur in de nacht over ons huis. Mijn oudste broer kwam de trap afgehold en riep: Het is oorlog, het is oorlog! Nu waren wij gewaarschuwd, dat als het oorlog zou worden ons huis in het schootsveld van ons leger aan het Maaswaalkanaal zou liggen en wij daar dus weg moesten. Moeder zei: Doe je zondagse pak aan; pak een sloop van je bed en stop er één ding in dat je niet wilt missen en verder kleren. Ze noemde alles wat er in moest. Even later werden de fietsen tevoorschijn gehaald en volgepakt met alle spullen. En de vliegtuigen vlogen maar door. Heen en terug. Wij moesten van de overheid naar de stad vluchten. Maar al gauw bleek dat niet te kunnen. Want overal waren de wegversperringen dichtgezet. En ook de Heselpoorten waren dichtgezet met betonnen rioolringen, volgestort met beton. Dus besloten mijn vader en moeder dat we maar naar kennissen gingen.De familie Van Kempen aan de Oude Heselaan ontving ons hele gezin en zag kans ons ook nog te laten slapen. Al gauw zagen we de eerste Duitse soldaten met griezelhelm op. Ze slopen van tuintje naar tuintje. Wij vonden dat stom en begrepen nog niet dat dit ernstig was.We bleven daar ook op zaterdag en de volgende Pinksterdagen. Via de radio werd toch nog iets vernomen van de verdere strijd. Maar er werd niet geschoten vanaf de Maaswaalkanaal linie. Later ging mijn oudste broer kijken bij het kanaal. Daar lagen de uniformen verspreid in het rond. Want veel Nederlandse militairen hadden burgerkleding aan gedaan om te kunnen ontsnappen aan de vijand.

In 1942 werden we 's nachts ruw wakker geschud: er was een laag vliegend vliegtuig aan het rondcirkelen boven Hees. En om half twee in de nacht viel er een bom achter ons huis in het land. Ongeveer 200 meter van ons huis. Plafonds kwamen naar beneden, pannen vlogen van het dak en de ramen sprongen in stukken. Wij vlogen de trap af naar de slaapkamer van onze ouders. En kropen op hun bed. Maar de volgende dag waarschuwden de buurt ons dat we moesten oppassen dat de landwacht ons koper niet zou zien staan op de zolder. Dat koper moest namelijk al lang ingeleverd zijn, maar mijn vader had het verstopt in de loze driehoek naast het voorkamertje boven. Nu de dakpannen eraf waren kon iedereen het zien staan. Het dak kende namelijk geen dakbeschot. Vader bedacht als de wiedewiep een noodoplossing voor deze spullen. Toen alles weer was hersteld ging het koper weer terug in de schuilplaats. Maar we hebben nog lang met afgetimmerde ramen gezeten want het glas was kennelijk niet direct te krijgen.

's Avonds moest de boel verduisterd zijn. Dus werden de randen van de ramen afgeplakt met zwart papier en gingen de luiken dicht. En dit werd gecontroleerd. Want eens was het kennelijk wat laat geworden voor de luiken dicht waren. Plots vloog er een kogel door de huiskamer en vernielde een kan van Gouds aardewerk. En zorgde bovendien dat de lamp stuk ging en dus het licht uit. Het is een manier om mensen te leren gehoorzaam te zijn!!

Inmiddels zat ik op de Mulo. In de strenge winters waren er vaak geen kolen. Daardoor was er nogal eens kolenvakantie! In de vierde klas van de Mulo vond ook in februari op de 22ste het bombardement plaats. Ik was toevallig thuis. En wij gingen snel op de grond liggen in de gang. Maar mij broertje en zusje zaten in een tram bij de Oude Heselaan- Kraayenhoflaan. Later kwamen ze onder de kalk in hun haren aanrennen. Ze hadden de hele weg hard gelopen, nadat ze eerst geschuild hadden in een winkel. Het bleef een bewogen jaar want op 17 september kwamen onze bevrijders. We hadden nog een hele discussie over de oproep die de school aan mij had gedaan, namelijk dat ik mij a.s. maandag 18 september moest aanmelden om te gaan graven voor verdedigingswerken voor de Duitsers. Mooi niet dus, want onze bevrijders kwamen er aan! Later stonden de straten vol. Heel de Goffert stond vol met voorraden

A. KOLDENHOF & ZOON.
ROZEN- EN BOOMKWEEKERIJ, HEES BIJ NIJMEGEN
TELEF. INTERC. 1884. Post-giro-rekening HEES No. 7939

ONTVANGEN VAN .....

de Somma van .....

VOOR .....

HEES bij Nijmegen, ... 19...

Zegge f .....

munitie en benzine. In de straten stonden legervoertuigen kop en staart. Wij er met de neus bovenop. We leerden sigaretjes roken en ook veel snoepen. 's Avonds nodigden we jongens uit om te komen praten of een spelletje te doen: kaarten bijv Römmytik, sjoelen of zomaar kletsen. Zij brachten koffie en brood mee. De sterkste verhalen hoorden we. Bijvoorbeeld hoe men zich voelde wanneer ze moesten springen uit een vliegtuig. Of als ze wacht moesten lopen. Dat vond je als 16 –jarige natuurlijk allemaal prachtig. En je leerde er goed engels mee spreken. Omdat ik in de examenklas zat moest ik algauw weer naar school. Als er dan granaten vielen onderweg, dan gooide je je fiets op de grond en ging gauw tegen de gevel van de huizen liggen. Zo plat mogelijk Als het dan over was ging je toch door naar school om je naam op het bord te schrijven, dat je geweest was.

Deze en andere herinneringen van oude Hesenaren krijgen een plek in het boek over Hees dat vereniging gaat publiceren. Heeft u ook tips, foto's, verhalen? Stuur ze op naar de redactie!

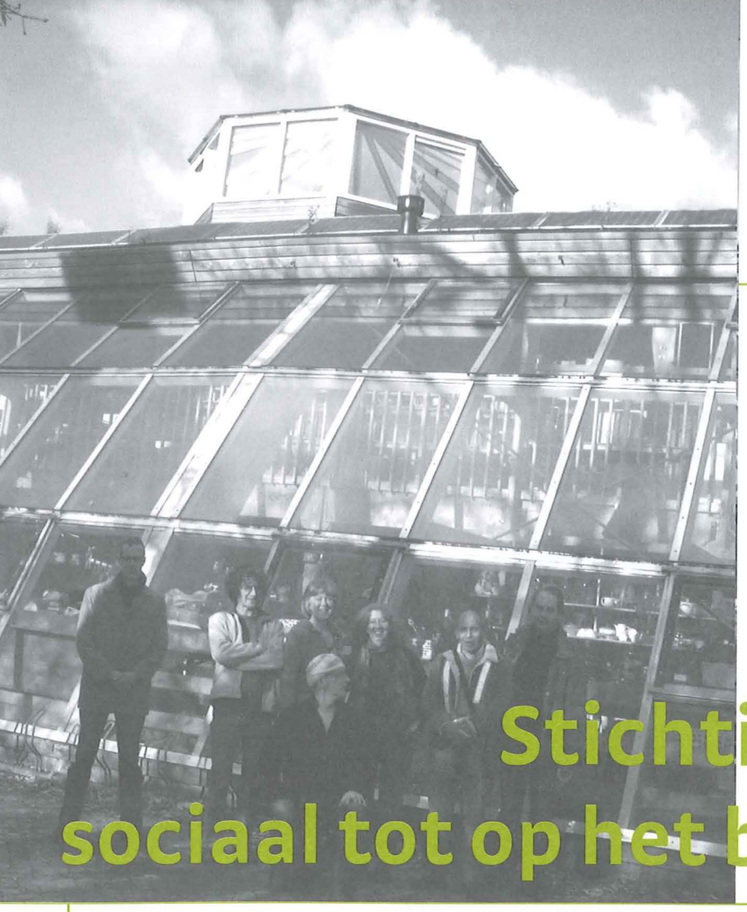

Stichting 'Overal': sociaal tot op het bot

De bankstellen, stoelen, tafels, tweedehands kleding, het porselein, het glaswerk, de boekenrekken, televisies...Ik heb het allemaal nog op mijn netvlies als ik plaats neem in het kantoortje op de eerste etage van Stichting 'Overal' aan de Bredestraat. Een Nijmeegse 'Marktplaats.nl' op ideële grondslag in het hartje van Hees. De temperatuur in het kantoortje is aangenaam, mede door de heiplaggen op het dak boven mijn hoofd. Ik zit tegenover Marly Crijns en Monetta Boersma. Marly, gepokt en gemazeld, zoals dat heet. Werkt al 19 jaar voor de stichting. Monetta, medewerkster publiciteit is nog maar kort in dienst. In het gesprek voert vooral Marly het woord. Af en toe vult Monetta aan.

Start op de Luizenmarkt

We zijn begonnen in 1975. Een groepje enthousiastelingen ging goede spullen die als grof vuil aan de stoeprand stonden, verzamelen. Ze konden het niet aanzien dat zoveel bruikbaars in de vuilcontainers verdween. Ze verkochten de spullen op de luizenmarkt. Met de opbrengst werden kleine projectjes voor kinderopvang gesteund. Na wisselende opslagruimtes, o.m. in de Koningsstraat en de Karregas, werd een oude wasserij in de Bredestraat gekocht. Het gebouw kreeg een grondige opknapbeurt. Toen die klus geklaard was, bleek de grond onder het gebouw ernstig vervuild. Conclusie: het gebouw moest worden afgebroken. Aan de Weurtseweg werd een tijdelijk nieuw onderkomen gevonden. In 1991 konden we het nieuwe gebouw betrekken, voor 65% door de Provincie betaalt. We hebben er niet lang plezier van gehad want op 14 oktober 1996 brandde het volledig uit. Er was brand ontstaan (gesticht?) in een container die tegen het gebouw aan stond. Ik (Marly) werd 's nachts uit bed gebeld. Het was een nachtmerrie. Alles zwart en verkoold en overal druppelend water. Alles kwijt. We hadden nog geen papiertje om aan de poort te hangen 'wegens brand gesloten'. Hartverwarmend was de hulp van allerlei kanten. Van particulieren, vrienden, verwante clubs. Café 'De Plak' schonk ons hun fooienpot. Naast de snackbar aan de Molenweg konden we tijdelijk in de leegstaande pottenbakkerij 'De oude Delft' terecht. In september '97 konden we in het huidige gebouw. Een bewogen geschiedenis. We hebben echt rampen meegemaakt. Maar van rampen kun je ook sterker worden.

Afvalberg kleiner maken

Stichting 'Overal' wil de afvalberg wat kleiner maken. Wat we krijgen proberen we te verkopen. De DAR zou, als wij er niet waren, nog met veel meer troep zitten. Met het geld dat we overhouden na aftrek van onze kosten: belasting, verzekering, onderhoud van het gebouw, de bus, de Nuon. Met dat geld steunen we projecten. Doelstelling is dus hergebruik en projectondersteuning. Het een kan niet zonder het ander. Bij de projecten kun je een onderscheid maken tussen buitenlandse en binnenlandse projecten. Bij buitenlandse projecten gaat het altijd om kleinschalige projecten in de Derde Wereld: gezondheidszorg, een schooltje, een bewustwordingscursus voor vrouwen van een lagere kaste in India. Bij de binnenlandse projecten moet je denken aan financiële ondersteuning bij demonstraties en manifestaties. We willen bevorderen dat ook hier mensen aan het denken gezet worden. Meestal gaat het om kleine bedragen van een paar honderd euro om publiciteit mogelijk te maken. Activiteiten in de linkse kritische hoek. Aan ondersteuning van projecten doneren we gemiddeld 50.000 euro per jaar.

Overleggen, halen en brengen

We hebben een bestuur van enkele interne en externe mensen dat in feite een slapend bestuur is. De bestuurders komen eigenlijk alleen in actie als er echt iets aan de hand is. Er is geen directeur of baas. De stichtingsraad neemt de beslissingen. En de stichtingsraad is feitelijk het collectief van medewerkers. Voor de dagelijkse leiding is er een coördinatiegroep, bestaande uit vier mensen. De groep komt wekelijks bij elkaar voor overleg. Daarnaast wordt er ook regelmatig overlegd binnen de zogeheten verkoopgroepen: grote spullen, kleine spullen, kleding, boeken, materiaal en onderdelen, elektronica. Er zijn behalve verkoopafdelingen ook taakgroepen: telefoongroep, publiciteit, voorlichting, financiën, projecten, personeel en tuin.

Er wordt meer aangeboden dan we kunnen verkopen. De omvang wisselt sterk. Soms kunnen we het nauwelijks opslaan. Voor verkoop houden we een bewaarperiode van ongeveer drie maanden aan. Langer bewaren is niet mogelijk door ruimtegebrek. Glazen die na drie maanden nog niet zijn verkocht, gaan de glasbak in. Boeken worden aardig verkocht maar veel gaat ook naar het oud papier. Bijvoorbeeld boeken over feminisme en socialisme, daar is geen vraag meer naar. We verkopen niet alleen. We geven ook gratis weg. Bijvoorbeeld aan de actiegroep "Schoenendoos". Dat is een actiegroep van vrouwen die speelgoed verzamelen voor arme kinderen in ontwikkelingslanden. We geven liever iets weg aan een opvanghuis of een crèche dan dat we het moeten weggooien. Wat we aan niemand kwijt kunnen, brengen we zelf naar de DAR. We hebben ook regelmatig snuffelende verzamelaars over de vloer die bijvoorbeeld Delfts Blauw of Mosa Maastricht verzamelen. Verkopen doen we alleen op woensdag- en zaterdagmiddag. Het is dan behoorlijk druk en de belangstelling vermindert niet. Lijkt eerder toe te nemen.

Oude en nieuwe democratie

In het begin werkten we met een groep van ongeveer vijftien vrijwilligers. Iedereen verbond zich voor ten minste vier dagdelen per week èn de vergadering op donderdagavond. Die avond was heilig. Je kon het niet maken om niet te komen. Op die donderdagvergaderingen werd van alles besproken: van een buitenlands project tot de nieuwe plankjes voor de boekenafdeling. Een omslachtige werkwijze, maar iedereen was goed van alles op de hoogte. We hebben dit niet kunnen volhouden. We werken nu met een tiental gesubsidieerde banen en ongeveer dertig pure vrijwilligers. De kerngroep werd kleiner en heet nu coördinatiegroep. Een paar keer per jaar komt de stichtingsraad nog bij elkaar, maar de opkomst is dan niet zoals vroeger. Je hebt op dit moment toch meer dat mensen hun dingetje doen en het daarbij willen laten. Het oude basisidee van een echte brede democratie, waar we heilig in geloofden, dat leeft niet meer.

Sociaal op vele fronten

We geven liever spullen weg aan sympathieke organisaties dan dat we ze weggooien. We concurreren ook niet met anderen. We hebben een goede band met 'Basta' in de Begijnenstraat. Zij steunen ook projecten. Af en toe geven we spullen en we krijgen ook wel eens wat van hen. "t Goed' steunt geen projecten maar ook die zien we niet als concurrent. We verwijzen ook naar hen als we niet op korte termijn spullen kunnen ophalen. Als zij zouden stoppen, en wij alles zouden krijgen wat bij hen wordt aangeboden, hebben we een serieus probleem. We willen op alle niveaus sociaal bezig zijn. We hebben gekozen voor een milieuvriendelijk pand. Losse tegels op de vloeren voor hergebruik. Daaronder een schelpenvloer als een natuurlijke isolatie. Dat geldt ook voor de dakisolatie. We hebben ook zonnepanelen. We creëren ook oefenruimte voor buitenlanders die Nederlands willen leren. Soms hebben we alternatief gestraften die moeten resocialiseren of we bieden plaats aan mensen die om psychiatrische redenen een veilige omgeving nodig hebben. We kiezen voor sociale doelen op vele fronten.

door: Jacques de Vroomen

De waarheid ligt in het midden

een rubriek over middenstanders in Hees

Annie (l.) en Hermien Hiddink

door: Tjitske Veldkamp

Katholiek en protestant gaf geen haken en ogen

De Geuzenhoek. Zo werd de protestantse enclave aan de Voorstadslaan genoemd waar Annie (90) en Hermien (87) Hiddink de eerste jaren van hun leven doorbrachten. Hun vader was hoofd van de christelijke Bethelschool. Annie trad in zijn voetsporen door les te gaan geven, Hermien werd privé-secretaresse bij houtbedrijf Van Zwaaij en assistente bij een apotheek. De zusters Hiddink over hun leven als protestant in een voornamelijk rooms-katholieke omgeving. Eén van de artikelen uit het fraaie boekje 'Een kerk in Hees' over de Petruskerk (verkrijgbaar bij de boekhandel)

Annie Hiddink: *'Verzuiling? Welnee, er was helemaal geen sprake van verzuiling in onze jeugd. We kwamen gewoon bij Dobbelmann, V&D en Nijma, terwijl dat allemaal katholieke bedrijven waren. Onze hulp was katholiek, de kolenboer en de beste vriendin van mijn moeder ook. We deden onze boodschappen gewoon in de buurt en letten er niet op of iemand protestant of katholiek was.'*
Hermien Hiddink: *'Onze ouders kwamen niet uit Nijmegen, misschien dat dat ook een rol gespeeld heeft.'*

Fietsen op zondag

Annie Hiddink: *'Mijn vader zat in de kerkenraad. Hij was iemand die goed met mensen kon omgaan. Hij legde huisbezoeken af en bad met mensen.'*
Hermien Hiddink: *'Na zijn pensioen in '42 heeft hij zich op het kerkenwerk gestort als ouderling. Hij was een grote hulp voor dominee Wesseldijk. Voor hemzelf was het ook goed. Hij ging er het liefst uit.'*
Annie Hiddink: *'Aanvankelijk mochten we niet fietsen of handwerken op zondag, maar vader zei: "Als je je verveelt, bedenk je misschien ergere dingen dan wanneer je iets gaat doen. Dus mochten wij op zondag altijd wandelen en fietsen en daar maakte we dankbaar gebruik van." We kwamen overal.'*
Hermien Hiddink: *'Van sociale controle of je wel in de kerk kwam, hadden wij geen last. Ik ging haast nooit. Nog steeds niet trouwens, want ik kan er niet tegen om opgesloten te zitten.'*
Annie Hiddink: *'Ik gaf wel les op protestantse scholen: de Andreasschool, de Jacobusschool, en daar zaten weinig andersdenkenden op. De katholieke kinderen zaten op de school aan de Dennenstraat. Het waren bijna buren.'*

Bombardement

Annie Hiddink: *'We woonden in de Emmalaan toen de kerk werd gebombardeerd, in juli '42. De bom viel in de Schependomlaan. Nooit meer hebben we zo'n slag gehoord. Er waren drie doden, 35 huizen kapot en van de kosterswoning was de hele muur weggeslagen. Toen zijn we fantastisch opgevangen door de paters tegenover de Petruskerk. Ze hadden een museumpje dat ze voor ons ontruimd hebben. Zeven jaar lang hebben we daar gekerkt en elk jaar met Pasen kregen ze van ons een grote mand bloemen. Rond 1950 konden we weer terug in de kerk en bij de openingsdienst zaten de paters op de eerste rij.'*
Hermien Hiddink: *'Ach, die paters waren niet zo fel. En er is tenslotte maar één God.'*
Annie Hiddink: *'Katholiek en protestant, dat gaf geen haken en ogen.'*

THOONEN
METAALBOUW
SINDS 1897

RESTAURATIE STENEN BANK • 1997

BEDRIJFSWEG 9, 6541 DC NIJMEGEN
T +31 [0]24 - 377 09 77 E INFO@THOONEN.EU
F +31 [0]24 - 377 28 48 W WWW.THOONEN.EU

BIJ KONINKLIJKE BESCHIKKING
HOFLEVERANCIER

LLOYD'S REGISTER QUALITY ASSURANCE ISO9001

INSTALLATIE BUREAU WELLEN
Gas, Water, CV, Elektra, Zonne-energie

Dennenstraat 114
6543 JW Nijmegen
tel 024 378 28 95
fax 024 378 53 66
e-mail info@wellen.net

Schola
Praktijk voor supervisie e.a. begeleidingsvormen

C.J.W. van der Donk
Kometenstraat 30
6543 XJ Nijmegen
tel. 024-378 26 02
e-mail info@schola.nu
www.schola.nu

GEVESTIGD:
psychologenpraktijk Bernts & Bloo

Mw. Drs S.J.H. BERNTS
Mw. Drs R.J.K. BLOO

Dr. de Blécourtstraat 38
6541 DJ Nijmegen
Mobiel: 06 410 65 111

Janssen
VAKSCHILDERS
RENOVATIE
ONDERHOUD
WANDAFWERKING
Voor meer informatie kunt u bellen met:
(024) 377 40 03

Muziekkiosk terug?

Ooit stond er een muziekkiosk bij de Petruskerk. Die is daar in 1921 op verzoek van de lokale fanfare *Ons Genoegen* terecht gekomen. De gemeente vindt kennelijk dat er zoveel muziek in de wijk zit dat zij de terugkeer van zo'n kiosk ondersteunt. *'Heeft kans van slagen'*, liet het hoofd planologie van de Gemeente onze vereniging weten. Het voorstel wordt opgenomen in een ambtelijk projectenboek dat momenteel wordt opgesteld. Zie een plaatje uit de jaren dertig.

't sfeerhuys "de Looimolen"

Gelegen onder de molen in het **Florapark** kunt u **Dineren en Feesten** in huiskamersfeer.

Ons restaurant is donderdag vanaf 17.00 uur en zondag vanaf 10.00 uur geopend.

De overige dagen zijn er diverse mogelijkheden voor **groepen** van 20 tot 130 personen om uw gelegenheid persoonlijk te vieren.
U bent van harte welkom in 't Sfeerhuys
Wel even reserveren!

Debby & Dennis

't Sfeerhuys de Looimolen
Looimolenweg 15 Nijmegen
telefoon 024 379 06 76
www.sfeerhuys.nl

ANAC
INDOOR KARTING

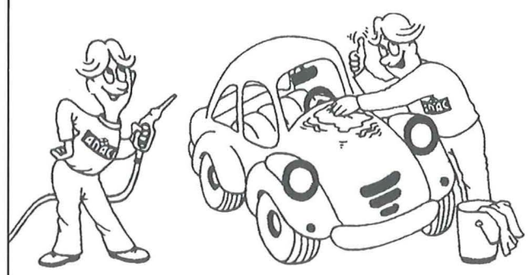

TANK, WAS EN KART MET PLEZIER

postkantoor
bruna
altijd actueel!
Fuchsiastraat 22/24 Nijmegen

› Makkelijk bereikbaar
› Volop gratis parkeergelegenheid
› Leuk assortiment in de winkel (o.a. Diddl)
› Uitgebreid dienstenpakket in het postkantoor
› Winkel en postkantoor reeds om 08.00 u open (ma t/m vr)
› U bent van harte welkom

winkel	(024) 388 69 76
postkantoor	(024) 378 58 10
Fax	(024) 373 28 27

j.thoonen
Bike Totaal
Fiets & fitness

Dennenstraat 69
6543 JP Nijmegen
tel (024) 377 00 06
fax (024) 373 33 58

de stenen bank

De Stenen Bank is een uitgave van de Vereniging Dorpsbelang Hees. Deze vereniging streeft naar het behoud van het groene en dorpse karakter van Hees.

Het bestuur van de Vereniging Dorpsbelang Hees
Johan van der Mee (voorzitter), **tel** 377 42 62
Toon Zondag (penningmeester), **tel** 378 28 76
Jan Brauer, **tel** 378 56 82
Mieke Welschen, **tel** 377 81 64
Ton van Seters, secretaris, **tel** 377 07 65

Secretariaat
Ton van Seters, **tel** 377 07 65
Schependomlaan 14
e-mail: dorpsbelanghees@planet.nl
giro: 349955 t.n.v. Vereniging Dorpsbelang Hees

Ledenadministratie
ledenadmin@dorpsbelanghees.nl

Redactieadres van de Stenen Bank
Kerkstraat 60, 6543 KL Nijmegen **tel** 373 10 63
e-mail dorpsbelanghees@planet.nl

Redactieleden
Trees van Hal, Henk Termeer, Jan Brauer, Jacques de Vroomen
vormgeving: Hendriek Mulder, advertenties: Toon Zondag

Lid worden?
U kunt lid worden door contact op te nemen met het secretariaat van de vereniging. Het lidmaatschap kost 10 euro per jaar. Hiervoor ontvangt u een acceptgiro. Indien u elektronisch betaalt, verzoeken wij u om uw adres met postcode te vermelden.
e-mail financien@dorpsbelanghees.nl

Werkgroepen/dossiers en contactpersonen
Werkgroep Park West: Toon van den Berg, tel. 377 74 17
Werkgroep historie: Loek Janssen, tel. 373 48 00
Werkgroep Ruimtelijke Ordening: Johan van der Mee, tel. 377 42 62
Werkgroep Milieu: Ton van Seters, tel 377 07 65

Let op!
Kopij inleveren voor 25 februari op het redactieadres.

Bezoek de website van de vereniging
www.dorpsbelanghees.nl

Uitnodiging

Nieuwjaarsreceptie Hees

vrijdag 11 januari 2008

- Petruskerk
- Vanaf 19.00 uur
- handen schudden, muziek, hapjes, drankjes

Voor bewoners, vrijwilligers en organisaties in Hees